

ЛЕЗГИ ГАЗЕТ

**Жуван Ватан, ватанэгълияр,
дидед чӀал хуьх!**

1920 – йисалай акъатзава

N 43 (11000) хемис 28–октябрь, 2021–йис WWW.LEZGIGAZET.RU

Къимет “Дагпечатдин” киоскрай - 16 манат

Алава серенжемар къабулзава

Чи мухбир

Алай йисан 26-октябрдиз Махачкъалада РД-дин Кьил Сергей Меликован гуьзчи-вилек кваз республикада коронавирусдин вилик пад къунин жигъетдай кардик квай Оперштабдин нубатдин заседание кьиле фена. Идан гьакъиндай “Лезги газетдиз” РД-дин Кьилин пресс-къуллугъди хабар гана.

Мярекатдал федеральный дережадин къарар гьисаба къуна, тӀугъвалдихъ галаз женг чӀугунин жигъетдай кардик кутунвай цийи серенжемар веревирдна. Къейд ийин хьби, абурукай бязибур Дагъустандизни талукъ я.

Республикада инсанар тӀегъундик начагъ хьунин нубатдин лепе жхаж жезвайди фикрда къуна, Дагъустандин Кьили агъалийриз коронавирсдиз акси рапар ягъунин еришар йигинарна кланзавайди рикӀел хкана. Тайин хьанвайвал, коронавирсдиз акси рапар янавайбуру саки начагъ жезвач. ХъайитӀани, лап къезил жуьреда алатзава.

Заседанидин сергъятра аваз, С.Меликова РД-дин здравоохраненидин министрстводал, вири мумкинвилерикай менфят къачуна, начагъ жезвайбуруз медицинадин рекъяй ерилу куьмек гудай серенжемар къабулун ва азарханайра коронавирс акатнавайбуру патал кардик кутунвай чарпайрин къадар гзафарун тапшурмишна.

QR-коддин куьмекдалди

Региондин регъберди тӀугъвалдин вилик пад къун патал улкведа къабулзавай алава серенжемарикайни ихтилатна. РФ-дин Президентдин Указдалди 30-октябрдизлай 7-ноябрдалди улкведин экономикадин ва халкъдин майишатдин вири хилера къвалах тийидай йикъар яз малумарнава.

“Республикада арадал атанвай эпидемиологиядин гьалариз килигна, 18-октябр-

диз кьиле фейи Оперштабдин заседанидал чна са бязи цийи серенжемар веревирдна. Гьа гьисабдай яз, октябрдин эхиррилай гатунна са жерге идарайриз фин патал агъалийри коронавирсдиз акси раб янавайди тестикъарзавай QR-код къалурна клан жедайдини. Им сифте нубатда алишверидин центрайриз, 400 квадратный метрдизлай артух майданар авай, жуьреба-жуьре шейэр маса гузвай чкайриз, общественный хуьрекар гъазурзавай идарайриз, театриз, кинозалриз, спортдин, фитнес-залриз, гуьрчегвилин салонриз талукъ жедат.

QR-кодди гузвай малуматар тестикъарун патал гьар са касди документни (мисал яз, паспорт) къалурун герек къведа. Гъавилай алверчийрихъ, карчийрихъ, тешкилатрин, карханайрин регъберрихъ ва маса объектрин иесийрихъ галаз QR-коддар ишлемешунин гьакъиндай гъавурдик кутунин къвалах тухвана кланда”, - къейдна Сергей Меликова.

Рапар янавайбуруз

2021-йисан 25-октябрдин делилралди, республикада 496 агъзур касдиз коронавирсдиз акси рапар янава. Ида агъалийрин анжах 27 процент тешкилзава. 60 йисалай виниз алатнавай агъалийрикай 89 агъзур касдиз рапар янава.

Рапар язавайбуруз галайвилер авунин мураддалди къабулнавай къарардин бинедаллаз, жуьреба-жуьре идарайрин кьилевайбуру чпин къуллугъчийриз къве юкъуз ял ядай ихтияр гун (мажибар хвена) хьсан кар яз гьисабнава. И йикъара рапар ягъайдалай гуьгъуниз организм къайдадиз хкидай серенжемар къабулриз жедат.

Са гьафтедин вахтунда тайинарзавай сергъятри промышленностдин, транспортдин ва маса хилерин карханайрин къвалахдиз къецӀ гудайди фикрда къуна, региондин Кьили абуру куьмек гудай рекъер жагъурна кланзавайдакай лагъана.

“И месэладиз талукъ яз кар алай серенжемар къабулна кланда. Инсанар къва-

лахдалди таъминарзавай ксари чпин къуллугъчийрин къадар тӀимилар тийидайвал. Республикадин зегъметдин ва яшайишдин рекъяй вилик финин, экономикадин ва мулкар вилик тухунин министрствовайри, маса идарайри и месэладиз къетӀен фикир гун чарасуз я. Игътияж аваз хъайитӀа, государстводин патай куьмек гудай серенжемар къабулун патал вахт-вахтунда республикадин Гьукуматдиз хабар гана кланда”, - лагъана Сергей Меликова.

Заседанидин сергъятра аваз С.Меликов мектебра тарсар тухунин месэладални акъвазна.

Региондин Кьили РД-дин образованидин ва илимдин министрстводал дистанционный къайдада тарсар тухунин жигъетдай гъазурвал акун, и месэладиз талукъ махсус ахтармишун кьиле тухун тапшурмишна. И къвалах, республикада тӀегъундихъ галаз алакьалу гьалар къайдадикай хкайтиӀа, виликамаз гъазурвал акун патал ийизва.

Гзаф жезва

Республикадин Роспотребнадзордин Управленидин кьил Николай Павлова къейд авурвал, эхиримжи гьафтейра виридалайни гзаф начагъбуру Бабаюрт, Дахадаев, Къизляр, Мегъарамдуьруьн, Шамил, СтӀал Сулейманов, Хив районра ва гьакъни Дербент, Хасавюрт, Избербаш, Дагъустандин Огни шегъерра ава.

- Жегъилрин арадани тӀегъундик начагъбуру артух жезва. Эхиримжи делилралди, 7-далай 16 йисалди ва 18-далай 29 йисалди яшара авай ксар гзаф начагъ хьанва, - лагъана Н.Павлова. Ада гьакъни региондиз къецепатай жезвай агъалияр къетӀен гуьзчивилик кутуна кланзавайди рикӀел хкана. Алай йисуз Дагъустандиз маса улквейрай 20 агъзурдалай виниз инсанар хтана. Н.Павлован гафаралди, саки агъзур дуьшуьшда агъалийри чебахтармишуникай кьил къакъудна. И жигъетдай 550 кас 6,9 миллион манатдин жерме авуна.

Нумрадай клела:

ЖЕМИЯТ

Халкъдин векил

Халкъдин Собраниди “Дагъустан Республикадин чӀаларин гьакъиндай” закон къабулдай вахтни хьанва. Гьа закон авачиз хейлин крар къуллукъ язава. Исятда чи мектебра гьафтеда дидед чӀалан са тарс гузва. Де лагъ, са тарсуна аялдиз чӀалан сирер гьикӀ чирдайди хьуй?

▶ 3

ИРС

Эдебиятдин гуьруьш

Чаз якъин тирвал, лезги гьакъиятда сатирадиз, юмордиз къуллугъзавай авторар сад-къвед ава. Белки, гъавилай Н.Ибрагъимова эдебиятдин и хилек вичин пай кутунва жеди. Адан критикани, зарафатни, айгъамдин хъверни хъуьтуьлди, рикӀе раб сух тийидайди, майилвал артухарзавайди, гъахлу рекъихъ элкъуниз эвер гузвайди, жемият патал хийирлуди...

▶ 4

МЕДЕНИЯТ

Халкъдин къажгъан муркъадални ргада

Абдулжалил Гъаживердиева лезги халкъдин дамахар, яржар, тӀебиат машгъурунин карда социальный сетрикайни менфят къачузва. Адан сайтдин кьилел “Гъажи Даудни лезги чӀалал рахайди я” гафар ала. Белки, гъавилай ада вичин хъизни Гъажи Дауд тӀвар ганва. Адакайни халкъдин къайгъуда акъваздай хва жедайвал.

▶ 6

ОБРАЗОВАНИЕ

Лазимвал акъвазвач

Мектебра клелзавай аялар тӀамӀилурин гуьгъуьнлай яргъал мензилда аваз клелунин къайдадал элячӀун пландик квач, хабар гана и йикъара РФ-дин просвещенидин министр Сергей Крацовова. Идалай вилик министрстводи, тӀегъундихъ галаз алакьалу гьалар себеб яз, мектебра клелзавай аялриз 30-октябрь алуькдалди тӀамӀилур башламишдай ихтияр гана.

▶ 8

ЭДЕБИЯТ

Хъендик кумукъай шаир

Луькманан и багъ безгьерлуди, жуьреба-жуьре емишрин къелемар авайди хьана, амма битмишарзавай емишар халкъдин базардиз акъуддайбуру, абуруз къимет гудай Мичуринар, вучиз ятӀани, шаирдивай яргъа тир. ЯтӀани ам акъвазнач, чирни къелем ада гьилияйни ахъайиша. Шиирарни, баснярни, поэзиярни, гьатта шииралди теснифнавай романни арадал гъана.

▶ 10

ХАБАРАП

Багъманчийриз

“Дагълух мулкар еримлу авун” програмдин сергъятра аваз хуьруьн майишатдин багъманчивилин хилел машгъулбурувай, конкурсдин бинедаллаз, гьукуматдин патай куьмек яз 400 агъзур манатдин къадарда пулдин такъатар къануз жедат.

▶ 12

ислен, 1-ноябрь

РГВК
07:00 Время новостей Дагестана. Итоги
08:00 «Королева спорта» 0+

ПЕРВЫЙ

05.00 «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.25 «Доброе утро».

РОССИЯ 1

09:00 Канал национального вещания «Маданият» (на аварском языке)

НТВ

04.45 Т/с «Мухтар. Новый след». (16+).

ДОМАШНИЙ

06.30 «6 кадров». (16+).

ТВ-ЦЕНТР

06.00 «Настроение».
08.05 Х/ф «Нод Тиссой».

ЗВЕЗДА

05.15 Т/с «Позывной «Стая» 2». «Охота на миллиард».

саласа, 2-ноябрь

РГВК
07:00 Время новостей Дагестана
07:20 Передача на табасаранском языке «Мил»

ПЕРВЫЙ

05.00 «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.25 «Доброе утро».

РОССИЯ 1

09:00 Канал национального вещания «Даймож» (на чеченском языке)

НТВ

08.00 «Сегодня».
08.20 Т/с «Морские дьяволы. Смерч».

ДОМАШНИЙ

06.30 Д/ф «Реальная мистика».

ТВ-ЦЕНТР

06.00 «Настроение».
08.10 «Доктор И...» (16+).

ЗВЕЗДА

07.00 «Сегодня утром».
09.00 Новости дня.

арбе, 3-ноябрь

РГВК
07:00 Время новостей Дагестана
07:20 Передача на лакском языке «Аьрши ва агьлу»

ПЕРВЫЙ

05.00 «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.25 «Доброе утро».

РОССИЯ 1

09:00 Канал национального вещания «Шалбуздаг» (на лезгинском языке)

НТВ

04.45 Т/с «Мухтар. Новый след». (16+).

ДОМАШНИЙ

06.30 «6 кадров». (16+).

ТВ-ЦЕНТР

06.00 «Настроение».
08.15 «Доктор И...» (16+).

ЗВЕЗДА

07.00 «Сегодня утром».
09.00 Новости дня.

хемис, 4-ноябрь

РГВК
07:00, 08.30, 16.30 Время новостей Дагестана
07:20, 14.50 Передача на даргинском языке 12+

ПЕРВЫЙ

05.05 «Россия от края до края». (12+).

РОССИЯ 1

20:45 Местное время. Вести-Дагестан.

НТВ

05.35 Т/с «Близнец». (12+).

ДОМАШНИЙ

06.30 Д/ф «Верну любимого»

ТВ-ЦЕНТР

06.30 Х/ф «Сказание о земле Сибирской».

ЗВЕЗДА

08.00 Новости дня.
08.15 Т/с «Смерть шпионам. Ударная волна».

жумья, 5-ноябрь

РГВК
07:00,08:30 Время новостей Дагестана
07:20,14:50 Передача на аварском языке 12+

ПЕРВЫЙ
05.25 Комедия "За двумя зайцами".
06.00 Новости.
06.10 Комедия "За двумя зайцами".

РОССИЯ 1
06.00 Х/ф "Дневник свекрови". (12+).
10.10 "Сто к одному".
11.00 "Вести".

НТВ
08.00 "Сегодня".
08.20 "Мои университеты. Будущее за настоящим". (6+).

киш, 6-ноябрь

РГВК
07:00,08:30,19:30 Время новостей Дагестана на кумыкском языке 12+

ПЕРВЫЙ
04.55 Т/с "Поздний срок".
06.00 Новости.
06.10 Т/с "Поздний срок".

РОССИЯ 1
04.20 Х/ф "Лекарство для бабушки". (16+).
08.00 "Вести". Местное время.

НТВ
06.20 "Михаил Жванецкий".
07.20 "Смотр".
08.00 "Сегодня".

гьяд, 7-ноябрь

РГВК
07:00,08:30 Время новостей Дагестана
07:20 Передача на лезгинском языке «Вахтар ва инсанар» 12+

ПЕРВЫЙ
04.50 Т/с "Поздний срок".
06.00 Новости.
06.10 Т/с "Поздний срок".

РОССИЯ 1
05.20 Х/ф "Васильки для Василисы". (12+).
07.15 "Устами младенца".

НТВ
05.45 Х/ф "Схватка". (16+).
06.35 "Центральное телевидение". (16+).

КУЛЬТУРА 1-7-НОВАЯДАЛДИ

ИСЛЕН
06.30,07.00,08.30,10.00,15.00,19.30,23.30
Новости культуры.
06.35 "Пешком..." Москва Врубеля.

АРБЕ
06.30,07.00,08.30,10.00,15.00,19.30,23.30
Новости культуры.
06.35 "Пешком..." Боровск старообрядческий.

ХЕМИС
06.30,07.00,08.30,10.00,15.00,19.30,23.30
Новости культуры.
06.30 Царица небесная.

ЖУМЬЯ
06.30 М/ф: "Большой секрет для малышей компании".
08.05 Х/ф "Мы из джазо".

РАДИО

ИСЛЕН
11.10. Вести "Дагестан"
11.30. Радиоспектакль
САЛАСА
11.10. Вести "Дагестан"
11.30. «Актуально».

Программа гъзаурайди - Н.ВЕЛИБЕГОВА

